

DOBROGEA JUNA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICA

Director: CONST. H. SARRY

DISCUZIUNI ECONOMICE

DE VORBA CU D. H. DEMIROF

— MORATORIUL —

Față de situația probleme economice la ordină de alii în Dobrogea, toate în funcție mai ales de moratoriu care încă se menține, am creat nemurit să ne adresăm concetășului nostru d. Hr. Demirof, doctor în drept, proprietar unui bănci prop. II în localitate și care prin ocuparea, cunoștințele și experiența ce posedă, l-am găsit competent ca să dică această chestiune pentru cititorii "Dobrogei June".

După un scurt preambul asupra situației generale, întreb pe interlocutor meu:

— Care ar fi politica de urmat?

Voi începe printr-o vorbă a d-lui Clemenceau. Îmi răspunde d-l Demirof: "Am căzut o victorie la Pyrrhus", care ne-a adus pacea pentru toți și pentru fiecare în parte, adică să lasă și să îl lasăt de înamicu și să reînviata norma și sub protecția națională. Dar odată violența înamică zdrobită, ne izbund de desorganizarea în Stat, de dificuțile economice, de anarchia în relații economice și comerciale, și vedem o grămadă de pledici, care opresc mersul normal al vieții economice.

Ar trebui deci căutat un alt "modus vivendi", care să ajute la reducerea ordinea și normalizarea vieții noastre economice.

Trebue să ne reințarcem la punctul în picioare a tuturor elementelor productive, prin cooperări mutuale, grupându-ne sub legea comună utilitară, făcând clasele sociale ale ordinii. Reacționarea naturală, după o criză așa de grozavă, care a pus în joc existența jăreli, nu poate astăzi să se ridice decât prin colectivitatea națională, colaborând cu toții la gasirea mijloacelor de reparare. Numai prin acord și solidarizare între clase putem ajunge la o armăzare a forțelor noastre productive.

Lupile politice trebuie puțin sălbătice, ca să nu ne absorbe complet activitatea și capacitatea elementelor dirigitoare, și să ne concentrăm cu toții în jurul intereselor noastre vitale economice, pentru că temelia statului să în buna lui organizație economică. În timpul de față, politica economică, izvorul tuturor bogăților și mijloacelor noastre, primează total; când astăzi timpul este posomorât, atmosfera grea, iar un program național ecompass și executat, ar putea nășa și împășala nouării cel greu. Să luăm ca exemplu Belgia, care completării ocupată, jefuită și distrusă de înamic, care după un an de plecare nemijloilor se găsește într-o prospetime economică aproape egală cu cea înainte de război; totul se rezăude acolo, statul a dispus avansarea capitalului și creditului necesar, prin felul de usurări și garanții.

— Si care credeți că ar fi mijlocul de soare?

Se cere un lucru: repartierea în picioare a elementului principal pentru armonizarea vieții economice, aboliția moratoriu absolut, printre un altul relativ și condițional, deschizându-se creditul, cea mai utilă și puternică armă în viața economică, care ajuta, activează și lecondiază misiunea productivă în pară; el oferă urea necesară între sărac și bogat, lucrător și capitalist, într-un fel slab și puternic.

Se mai cere ca toate elementele sanitare să muncească și să producă, spre a ajunge la suprafața în producție. Dar sunsă mai cere să fie secundată și prin capital; acest capital trebuie găsit prin credit, iar creditori cere forme și elementele lui. Aceste elemente sunt paralele din cauză moratoriu.

Propunem să se ridice moratoriu, ori să se prelungă, dar reglementându-l, cum să răcă în toate jările civilești. În Franță, spre pildă, s'a votat un regulament de achiziție: "facte transactionale", care lechidează datorile de înainte de război în timp de 4 ani, achiziționându-le în fiecare an cu 1% și dobânză — capital și dobânză.

După normele admise atunci, ar fi bine să se creă:

1) Regularea datorilor vecinilor în cinci trimestri, care se vor prezămbătă, timp de un an, fără a se cere achitare, capital și dobânză într-un singur bloc.

2) Dobânzile să nu fie mai mari de 20 la sută peste cele a cărților.

3) La regularea datorilor vecinilor să se dea o scrisoare din partea creditorului, că acestea poartă reprezentă datoria vecină înainte de război, și că astăzi vor fi prezămbătă, dar nu exigibile timp de un an.

4) La prezămbătă să nu se ceră

alle garanții; să se ia garanții avute înainte de război, dacă este posibil; de nu, să se ceră garanții similare, dar nici odată mai mari.

5) La expirarea termenului de un an, și dacă mijeria mai continuă, se va apela la arbitrajul de 4 arbitri de fierbere brescă comercială în conflict care vor decide, dacă trebuie sau nu prelungit termenul de prezămbătă, debitorului.

6) Statul să intervină la bănci, cercându-le redeschiderea scomptului, garantând acest credit prin despăgubiri și promisiuni, pentru regiunile devastate. Aceste aranjamente odată operate în efecte, fiecare le va scoapa la bănci, se va găsi acest "capital rușinat", care cu multă înțeligență și inițiativă competenta fiecărui producător, industria sau comerciant, vor acceleră supraduplucarea, ieftinirea și armonia socială.

Această armonie socială între clase este cea mai importantă astăzi, care cerecătorilor noștri să creeze toate mijloacele, care împacă toate interesele materiale între muncă și capital, și orice descoperire în aceste mijloace practice, este un pas înainte către această armonie de clase, către libertatea "reglementată" între muncă și capital.

Interesantele observații ale d-lui Demirof nu vor scăpa atenției noilei unități din cîrtiorii noștri. Ele descupră în d-sa un economist la acela căruia cunoștințele ne vom face păcătoare de a mai apela, pentru cători i acestui ziar.

INTERVIEWER

RETEVEIE

Dupa sfârșitul și sfârșitul

Reportorul "Dobrogei June", care-i eu nășul pește tot — precum observă un confrunt local — era tocmai să se văde și în curtea din strada Sturdza Nr. 5 întrigat de o infecție ce se casă dintră colo. Să reîntră însă sfîrșit, fiindcă "loual" cu prieten era ocupat literalmente de... nasul "farfurii".

GEAMBET

COLȚUL LUI CALIN

Desertăciuni

Ca orăzia unor săpături făcute în biserică zisă Curtea Domnească din Cartea de Argeș, s-au găsit ore și moșminte medievale, în chiar corul bisericii. Cete moi multe din aceste moșminte sunt profanate, aşa că după puțină rămdășie ce s-au mai găsit, nu se poate să ale căi osamente zac acoala.

Unul singur însă, grație faptului că, cadavrul a fost înmormântat într-un coșieug de piatră, a fost găsit intact. Scheletul foarte bine conservat, este acoperit de o tunici de mătase, tescută în aur și perle. Păstora cîngător este de aur, cu relieful unui castel medieval. Inele, lanțuri de aur, pietre prețioase, dinăuntru și dinăuntru sunt la suprafața ei, acest cadavr trebuie să fie al unui voevod.

Mai probabil, ar fi de pe vremea lui Vladislav Basarab. Aceasta prin deducție că soția acestuia, Doamna Clara, introduse în influența catalică la Curtea de Argeș, ar avea legătură cu un inel a căruia inscripție è în limba germană, "Hilf Gott" (Doamne ajută și care să găsi în degetul scheletului).

Acest lucru pune în evidență toată truda acelor care, după moartea unei sau altuia, cheltuiesc avert ca moșminte, monumente și mausolee luxoase și durabile.

Dacă un moșmânt al unui președinte voievod, conservat într-un coșieug de piatră și zidit în mijlocul unei măndiri, nu poate da niciun indiciu despre persoane — care poate să facă un rol important acum către său de ani — căruia scheletul să rămână astăzi intact, ce să mai rămdășe peste 60, 80 sau și mai multe de ani din moșminte costisitoare ale căldurii boer?

Cădă valoare va avea moșmântul după atât vreme, al lui Mateache sau Petreche, fie el și de granit, când va să nu nici măcar al cui este?

Dacă moșmântul Voepostilor ajungă în timp sărăcătoare, cădă valoare și alte moșmânturi unui simplu muritor însă bogat, care și-a permis luxuri unui monument sumptuos?

Cădă din nou cunoașterea moșmântelor strămoșilor noștri?

Cădă într-o cunoaștere moșmântelor strămoșilor noștri?

BURSA CONSTANȚA

Buletinul oficial de operațiuni pe ziua de 14 Sept. 1920

Vânzător	Cumpă. loc.	Felu/mărfa	Q.	P.	kg.	Pr.	Pre. darea
A. Agopian	J. Xantopol	porumb	10	135-			
D. E. Almășiu	H. Damadian	ovăz	10	135-			
H. Blebea	T. Weisbuch	ovăz	10	120-			
S. Eftimiu	Beniam Pascut	ovăz	11.2	130-			
A. Mandureca	H. Damadian	ovăz	10.2	145-			
E. Aslan & Cosin	J. D. Xantopol	porumb	10.2	145-			
H. Blebea	J. D. Xantopol	ovăz	10	135-			
Th. Brăilă	J. D. Xantopol	ovăz	8	120-			
Papar & Scru	J. D. Xantopol	porumb	11.2	146-			
Un. Comerc.	J. D. Xantopol	ovăz	8	140-			
Florea Leu	J. D. Xantopol	ovăz	3	145-			
P. Hagipol	B-ka Cereal.	fasole	10	180-			
C. Golea	J. D. Xantopol	porumb	10	147.50			
B-ka Român.	J. D. Xantopol	ovăz	10	155-			
V. Schițeanu	J. D. Xantopol	fasole	11.2	180-			
M. Volneagu	J. D. Xantopol	ovăz	10	150-			
Martin Weissberg	J. D. Xantopol	ovăz	2	147-			
B-ka Stat. Agricol	J. D. Xantopol	porumb	1	132-			
Constanța	J. D. Xantopol	ovăz	4	145-			
	J. D. Xantopol	porumb	1	135-			
	J. D. Xantopol	ovăz	4	153-			

Casa de împrumut pe gaj
A agricultorilor și industriașilor
din Constanța

TABLOU No. 2
De agricultorii înscriși la export

St. N. Iorgulescu Constanța, nemănat 25 ha, drept export 10000 kgr.
Ion Baciu. Toprașar, 110 ha,
50000.
Nicolae Jipa, Hasidulnic, 150 ha,
70000.

L. Seitan, Cara Morat 125 ha,
60000.

Angelina T. Panaitescu Hârlăncioiu
150 ha, 45000.

Dimitru Stălea. Alacap 150 ha,
70000 kgr.

Dumitru Săru. Alacap 41 ha,
20000 kgr.

Ion Manolescu Alacap 171 ha,
80000 kgr.

Ostrea G. Tighi s. a. C.rol 190
ha, 80000 kgr.

Ilie Suditu, Peștera 283 ha, 130
mii kgr.

Expoziția pictorilor polonezi

De curând s-a deschis expoziția de pictură a pictorilor polonezi, bine cunoștiți în orașul nostru prin lucrările expuse la expozițiile autonome.

Expoziția conține multe tablouri bine executate și în ce privește tehnica căt și în privința coloritului.

Așa de exemplu tabloul „Seard de foamind la Varșovia” a pictorului Gorski, prin coloritul natural și redă impresia unei serii de toamnă într-o mare oraș cu atmosferă încărcată și înăbușitoare. Se pare că în acest tablou pictorul a pus totușul lui, pentru a reda un colț din patria lui.

Pictorul Eber expune o serie de studii, pline de naturaleză, în special cele ce prezintă împrejurările Constanței și Mamaiei, sunt bine redate. Această pictură se remarcă în special prin diversitatea subiectelor ce și alge.

Piesele pictorului Solski, impresionante și ca subiect că și ca excepție atrag atenția cunoștinților de artă, și rivalizează cu toamnele altădată frumoase ale aceluiași alge.

Nudurile pictorului Dvorski se remarcă în special prin eleganța simetriei și a trăsăturilor și sugestivitatea pozițiunilor. În special tabloul „Dolci farmecuri” este de excepție fericită.

În general expoziția face bună impresie și arată că pictorii polonezi încrângă în râușul pe tărâmul artelor.

De altfel, numeroasele părți reunite de mulțimea vizitatorilor arată că eforturile lor artistice sunt înaderșul de bine apreciate.

Cronica

OBORUL DE CEREALE

Operațiuni electrate pe ziua de 16 Septembrie 1920

4 cărjuri magaz 170 suna kg.
308 - orz 135 -
13 - 15 240-270 -
35 - ovăz -
1 - secară 110 -
32 - rapă săm. 230 -
7 - sălb. 150 -
41 - porumb 115-120 -
4 - mei 80 -
12 - fasole 180-200 -

SIMPLONUL

— Vamuri și Expedițiuni —
AGENTURĂ, COMISION

IMPORT, EXPORT
L. LAZAROVICI & Co.

Str. Dumitru Sturza No. 22, Constanța

INFORMAȚIUNI

D-nii clienți ai societății de asigurare «AGRICOLA» sunt rugați a face de acum înainte plăta ratelor de asigurare la noua agenție, instalată la d-nii Daniel Ciprut și Cost. M. Sarry, în Piața Independenței, Constanța.

D. Ștefan Serbanescu, instalator-electrician pe lângă oficiul postal Constanța, pierzându-și boletinul de inscriere, îl declară nul în mâinile oricărui săgădă.

Sosind cinci vagoane din sarea astăzi de mult așteptată pentru trebuințele orașului și județului Constanța, în acea se procedeză la o distribuție ratională și generală, locuitorul de prefect se vede obligat a executa această împărțire după un tablou lăsat de d. Berea, în care vestiul agent electoral Savu, figurează în cap, cu 600 kgr., urmat de alii eșaudem fără înțelegere.

La curtea de apel din localitate, a avut loc deschiderea anului judecătorie.

Nu s-a judecat nicio civilitate.

Prin tragere la sorti, Camera de punere sub acuzare, s-a format din d-nii consilieri Nacian, Al. Teodorescu și Al. Badisteau.

Ca președinte al Curței cu jurații de pe lângă Trib. Constanța, a fost desemnat d. consilier C. Viorelănu.

Treoul-magazin al subsecretariștilor de Stat pentru refacere și aprovizionare, va începe să circule cu începere de Duminică 19 Septembrie, deocamdată pe linia Murfatlar — Medgidia — Hamangia, oprindu-se către 3 zile în fiecare stație.

Comunitatea respectivă nu a fost anunțată prin primării, ca să vînă în stații.

Drapelul reg. 33 inf. care s-a distins în luptele dela Mărisesti a fost decorață cu ordinul Mihai Viteazul el. III.

D. Nicolae P. Climescu, a fost numit administrator de plasă la Cogelac (Constanța).

Un grup de 200 cetățeni au cerut autorizarea primăriei de a ridica în Piața Independenței un monument în amintirea eroilor căzuți pe câmpia Dobrogeană, în rază oini pentru întregirea neamului.

În memorul lor, demobilizați propuși Primării să perceapă căte 10 bani de fiecare metru patrat din terenurile vândute din care să se crească un fond în acest sens.

Societății „Fii apărători ai Patriei” i s-a admis în principiu corectă, acordându-se locuri de casă la 30 la sută de solicitarilor propuși de numita societate. Soluțiunea a devenit de a il admisă ca satisfăcătoare.

La Cocarga-Dermen, lucrările de reșabărire sunt terminată. Actualmente se lucrează la instalarea motoarelor.

Dela Liceu

Examenele de capacitate s-au terminat luate. Toți elevii au fost admisi.

Cursurile încep luni 20 Septembrie curent.

Miercuri 21 Septembrie, toți părinții elevilor liceenii Mircea cel Bătrân, sunt rugați să se întâpte la sediul comitetului școlar al liceului.

Aurel Vulpe
Avocat
Constanța Str. Lacăr Catargiu 14

Acte de Notariat

Vanzător

— Radu Sava din Techirghiol vinde lui Stan Sandu Gheorghe din aceeași comună un imobil pe prețul de 2000 lei.

— Iosif Marin din Cavăciu, vine d-nei Suciu Seifrid din aceeași comună 5 ha. teren pe prețul de 2000 de lei.

— Stefan Iață din Cavăciu vine lui Marin I. Iacob din aceeași comună un imobil pe prețul de 2000 de lei.

— Maria și Valeriu Bogdănescu din Constanța, vine d-lui Al. Comatas un imobil situat în Constanța, pe prețul de 150.000 lei.

— C. Predescu din Constanța vine lui Mihail și Maria Spănu din Anadolchioi 480 m. p. teren pe prețul de 6000 lei.

— Aloman Mămăligă din comună Carol I, vine lui Gh. Mămăligă 15 ha. teren pe prețul de 5000 lei.

— Armeniac Damadian vine societății de transport Constanța un imobil pe str. Griviței No. 44 pe p. 221.000 lei.

— Iosif din Garabacă, vine către Ion Dergina din aceeași comună o casă cu 2000 lei.

— Ilie Radu Antobie, vine lui Constantin Conțu 16 ha. teren cu 5000 lei.

— Menelas și Hurmuzi Catrania vină lui Iancu Radu un imobil în comuna Techirghiol cu 3135 lei.

— Gheorghe Spoișă vine lui Nijă R. Radu un imobil din Anadolchioi cu 7000 lei.

— C. Predescu vine lui I. Pasca 400 m. p. teren în comuna Anadolchioi cu 600 lei.

— Stănuță Constantin Pasca vine lui Enache Iosofache un imobil cu 6000 lei.

— Ghijă Moise vine lui Ion Tănaș 10 ha. pământ cu 4000 lei.

— Ghijă Moise vine lui Gheorghe Ion Tănaș una casă cu 1100 lei.

— Hărțiel Profita vine lui Bekir Ismail 2 case și o vîie în Turda cu 10000 lei.

— Ion Păcărea din Constanța ipotecează Bâncei de scont casele din str. Ioan Rațiu pentru 5000 lei.

— Barbu Radu ipotecează lui Cochipos, vila Silistra, din Techirghiol

Imprumuturi

Mihail I. Jitănoiu, împrumută 2000 lei de la Casa de împrumut pe gaj.

— Idem N. D. Mocanu 1800 lei.

— Idem Ion. I. Gurgău 5000 lei.

— Idem Ion. N. nuca 7200 lei.

— Idem Aldea. A. Nistor 18000 lei.

— Idem Nicolae Andrei 3600 lei.

— Idem Ion. Florea Jida 27000.

— Idem Emilian E. Leier 40000.

— Idem Constantin Dadeu 6000.

— Idem Ion. H. Tomoșoiu 5000 lei.

— Ion Păcărea împrumută 3000 m. p. în comunele ce vor să-și aleagă, să se adăpostească imediat familiile și viile coloniștilor, nu îl se facă astăzi de toamnă și să îl se ușoare milioanele de construcție de locuințe. De asemenea să poiță disponibilitatea orii căruia cetățean ar dori să se stabilească în județ. Constanța, să intervină pentru a li se acorde mijloace gratuit de transport pentru familiile, mobilier, vite, etc., din județele de unde vin până la comunele din județul nostru, unde vor să se stabilească.

Acte ce se cer:

1. Un singur certificat din comuna de origine că a fost locuitor cetățean în comunitate, că nu are pământ și are bună purtare.

2. O scrisoare simplă că doresc să se stabilească în una din comunele județului Constanța.

— Prefect, GM. BERE

CROITORIE de DAME

No. 4 — Strada Rahova. — No. 4

— Mare atelier modern —

Specialitate în tailoruri, rochii de

nopti, baluri, etc.

Se găresc și brodează rochii de

stotă și mătase după ultimele

</div